

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG NGOẠI KHÓA - HÌNH THỨC HỖ TRỢ HỌC TẬP HIỆU QUẢ TẠI KHOA GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ, TRƯỜNG ĐẠI HỌC HÀ NỘI

*Nguyễn Thị Như**

Hoạt động ngoại khóa ngày càng có vị trí, vai trò quan trọng, góp phần vào thành tựu chung của sự nghiệp giáo dục và đào tạo. Trong những năm trở lại đây, Trường Đại học Hà Nội (Trường) thường xuyên tổ chức và thực hiện các hoạt động ngoại khóa cho sinh viên gắn với thực tiễn các học phần và đặc thù từng chuyên ngành. Với các học phần khoa học Chính trị, hoạt động ngoại khóa góp phần trang bị cho sinh viên kiến thức sâu rộng, gắn lý luận với thực tiễn, bồi dưỡng niềm đam mê, tự hào dân tộc, củng cố niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng, tình yêu quê hương, đất nước cho các em sinh viên, đặc biệt góp phần vào việc nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức lối sống trong Trường. Bên cạnh đó, sinh viên được rèn luyện về kỹ năng mềm, hoạt động nhóm và tính kỷ luật, phát huy năng lực nhận thức độc lập, tôi luyện trưởng thành.

Từ khóa: ngoại khóa, lý luận chính trị; hỗ trợ học tập.

Extracurricular activities in universities have an increasingly important role in contributing to the overall achievement of education and training. In recent years, Hanoi University has regularly organized extracurricular activities for students associated the training contents. Typically, regarding modules of Political education, extracurricular activities are aimed at equipping students with vast and practical knowledge, promoting patriotism, and contributing to improving the quality of political, ideological and ethical education at the university. Besides, students are also provided with opportunities to improve their soft skills, group work skills and discipline, and to develop their independent thinking and cognitive ability.

Keywords: extracurricular, politics; learning support.

Nghị quyết số 29-NQ/TW về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo đã chỉ ra nhiệm vụ: “Tiếp tục đổi mới mạnh mẽ phương pháp dạy và học theo hướng hiện đại. Chuyển từ học chủ yếu trên lớp sang tổ chức hình thức học tập đa dạng, chú ý các hoạt động xã hội, ngoại khóa, nghiên cứu khoa học...”. Chính vì vậy, các cấp và các bậc đào tạo trên cả nước tích cực triển khai nhiều hoạt động như ứng dụng khoa học công nghệ thông tin,

tăng cường hoạt động ngoại khóa trong công tác giảng dạy và nghiên cứu khoa học để đẩy nhanh quá trình đổi mới căn bản, toàn diện quá trình đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập kinh tế quốc tế. Nhận thức rõ vai trò và ý nghĩa của hoạt động ngoại khóa, nhiều năm qua Đảng ủy, Ban Giám hiệu Trường Đại học Hà Nội đã coi đây là hoạt động không thể thiếu trong quá trình học tập của sinh viên. Trường đã chỉ đạo phòng Công tác sinh viên và Quan hệ doanh nghiệp

* TS., Khoa Giáo dục Chính trị, Trường Đại học Hà Nội

Email: nhunt@hanu.edu.vn

(CTSV&QHDN) phối hợp phòng, khoa, ban trong Trường tổ chức các hoạt động ngoại khóa bổ ích, thiết thực có tác dụng bổ sung và hỗ trợ chương trình chính khóa, giúp nâng cao chất lượng đào tạo và tạo môi trường học tập có áp dụng thực tiễn cho người học, nhằm phát triển toàn diện cho sinh viên. Trường cho phép Phòng CTSV&QHDN phối hợp cùng với Khoa Giáo dục Chính trị tổ chức các buổi ngoại khóa tại các Bảo tàng, các di tích lịch sử gắn đặc thù của từng học phần của Khoa. Hoạt động ngoại khóa trong dạy học các môn khoa học chính trị làm phong phú kiến thức, giáo dục tình cảm, đạo đức, phẩm chất, giáo dục tinh thần tập thể, ý thức cộng đồng, yêu thích lao động, tinh thần tương thân tương ái, tạo cơ sở để gắn người học với đời sống xã hội.

1. Khái niệm và vai trò của hoạt động ngoại khóa

Khái niệm hoạt động ngoại khóa:

Hoạt động ngoại khóa là các hoạt động nằm ngoài chương trình học chính khóa. Hoạt động ngoại khóa liên quan đến tất cả các hoạt động văn hóa - thể thao - giải trí - xã hội ngoài giờ học trên lớp. Đây là một trong những sân chơi mà người học tự nguyện tham gia theo nhu cầu, khả năng của bản thân. Hoạt động ngoại khóa có thể do tổ bộ môn, giảng viên, Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên... và sinh viên của một lớp, một khối lớp hay toàn trường thực hiện.

Như vậy, hoạt động ngoại khóa là một thuật ngữ dùng để chỉ các hình thức hoạt động nằm ngoài chương trình học chính khóa, kết hợp dạy học với vui chơi, nhằm mục đích gắn việc giảng dạy, học tập trong nhà trường với thực tế xã hội.

Vai trò của hoạt động ngoại khóa

Song song với các hoạt động học tập chính khóa, hoạt động ngoại khóa cũng đóng vai trò quan trọng không kém. Nếu không có hoạt động ngoại khóa, việc dạy học trở nên đơn điệu, làm giảm đi hứng thú học tập của sinh viên đối với học phần, kiến thức và kỹ năng người học không đủ độ rộng và thiếu đi tính vững chắc, độ sâu sắc, tính thực tiễn. Có thể khẳng định:

Thứ nhất, hoạt động ngoại khóa giúp sinh viên nâng cao thể lực, rèn luyện kỹ năng. Đây là một trong những yếu tố quan trọng giúp các em cải thiện tốt chất lượng học tập; cân bằng cuộc sống, thư giãn và tiếp thêm sinh lực, từ đó khám phá những sở thích mới mẻ, những trải nghiệm thú vị, cùng bạn bè, thầy cô ở một không gian mới.

Tiếp theo, hoạt động ngoại khóa giúp sinh viên cọ xát thực tế, mở rộng kiến thức xã hội, đặc biệt hoạt động ngoại khóa ở bảo tàng, di tích lịch sử giúp sinh viên thêm yêu quê hương, đất nước, hiểu biết sâu sắc về văn hóa, ẩm thực của các vùng miền.

Cuối cùng, hoạt động ngoại khóa giúp sinh viên có được những kỹ năng mềm cần thiết mà hoạt động chính khóa chưa đem lại được: đó là các bài học về giao tiếp, diễn thuyết, cách xử lý tình huống trong cuộc sống. Hoạt động ngoại khóa còn giúp người học làm quen với nhiều bạn mới, mở rộng các mối quan hệ cũng như thắt chặt hơn các mối quan hệ cũ.

2. Thực trạng hoạt động ngoại khóa tại Khoa Giáo dục Chính trị, Trường Đại học Hà Nội

Trong những năm trở lại đây, Khoa Giáo dục Chính trị cùng với Phòng

CTSV&QHDN đã tổ chức trung bình 10 lớp /năm (1 lớp bằng 100 sinh viên) cho tất cả các ngành, các khoa, các khóa khác nhau tham gia hoạt động ngoại khóa tại Bảo tàng Hồ Chí Minh; Bảo tàng Phòng không - Không quân; Bảo tàng Đường Hồ Chí Minh; Bảo tàng Hà Nội; Bảo tàng Dân tộc học. Việc tổ chức thực hiện hoạt động ngoại khóa được thực hiện đồng thời, xen kẽ lịch học chính thức các học phần lý luận Chính trị theo kỳ học các năm.

- *Mục đích:* Các buổi ngoại khóa gắn với các học phần Khoa Giáo dục Chính trị nhằm đẩy mạnh, nâng cao chất lượng và hiệu quả việc học tập của sinh viên Hanu gắn với một số nội dung các học phần Kinh tế chính trị; Chủ nghĩa xã hội khoa học; Đường lối cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam; Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam và Tư tưởng Hồ Chí Minh, cụ thể hóa bài giảng trên lớp và gắn giờ học lý thuyết với thực tiễn. Đặc biệt, thông qua các hoạt động ngoại khóa nâng cao ý thức trách nhiệm của bản thân sinh viên với truyền thống dựng nước và giữ nước của dân tộc Việt Nam. Sinh viên có thêm kiến thức, hiểu biết thực tế về những trang sử oai hùng, những chiến công xuất sắc của quân đội, nhân dân Việt Nam trong hai cuộc chiến tranh chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược. Đặc biệt, ngoại khóa tại bảo tàng Hà Nội, bảo tàng Dân tộc học truyền tải những giá trị lịch sử, văn hóa và phong tục tập quán của đất nước, thành tựu về văn hóa, kinh tế thời kỳ đổi mới, nâng cao hiểu biết cho sinh viên. Bên cạnh đó, sinh viên được rèn luyện về kỹ năng mềm, hoạt động nhóm và tính kỷ luật, phát hiện thêm khả năng của bản thân để rèn rũa, tôi luyện trưởng thành.

- *Quy trình và cách thức tổ chức:*

Bước 1: Căn cứ tình hình thực tế năm học, Khoa Giáo dục Chính trị phối hợp cùng Phòng CTSV&QHDN lên kế hoạch triển khai hoạt động ngoại khóa đầu kỳ, trình Ban Giám hiệu xem xét, đồng ý. Sau đó, Khoa và Phòng CTSV&QHDN giao cho từng tổ bộ môn, giảng viên, chuyên viên đảm nhận.

Bước 2: Trước khi đưa sinh viên tham gia hoạt động ngoại khóa, giảng viên phụ trách lớp xác định những địa điểm di tích và bảo tàng nào có thể tổ chức cho phù hợp và thuận lợi với đối tượng người học, liên lạc và đến địa điểm để khảo sát. Giảng viên trao đổi với nhân viên Bảo tàng về yêu cầu, mục đích của từng buổi học ngoại khóa để đạt kết quả tối ưu.

Bước 3: Sau khi thực hiện bước 1 và 2, Khoa Giáo dục Chính trị thông báo thời gian về lịch các buổi học ngoại khóa cho sinh viên đăng ký tham gia (sinh viên tự nguyện). Sau đó, Khoa tập hợp danh sách, địa điểm tham quan gửi đến Phòng CTSV&QHDN trước khi hoạt động ngoại khóa diễn ra 02 tuần.

Bước 4: Tổ Bộ môn phụ trách chuyên môn xây dựng kịch bản, chuẩn bị nội dung cho buổi học ngoại khóa, cử giảng viên tham gia. Gửi lịch học đến đối tác, gửi yêu cầu nội dung mỗi buổi học tới địa điểm đến trước khi đưa sinh viên đi. Phòng CTSV&QHDN chuẩn bị cơ sở vật chất (thuê xe, vé, thuê hướng dẫn viên), cử chuyên viên hỗ trợ cùng lớp học.

Đa dạng hóa nội dung chủ đề hoạt động ngoại khóa theo từng năm học, cụ thể:

- Học phần Kinh tế chính trị, Chủ nghĩa xã hội khoa học: Đối tượng sinh viên tham

gia là năm 1 và năm 2: địa điểm thăm quan là Bảo tàng Dân tộc học. Chủ đề: tìm hiểu, nghiên cứu về các dân tộc, trang phục, các sắc thái văn hoá đa dạng và đặc sắc của từng tộc, từng vùng cũng như những giá trị truyền thống chung của các dân tộc.

- Học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh; Đối tượng sinh viên tham gia học là năm 1 và năm 2, năm 3: Bảo tàng Hồ Chí Minh. Chủ đề: tìm hiểu di sản, cuộc đời và sự nghiệp, tư tưởng và phong cách và đạo đức của chủ tịch Hồ Chí Minh.

- Học phần Đường lối cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam; Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam; Đối tượng sinh viên tham gia học là năm 2 và năm 3, năm 4: Địa điểm đến là Bảo tàng Phòng không, không quân; Bảo tàng Đường Hồ Chí Minh; Bảo tàng Hà Nội. Chủ đề: Tìm hiểu cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và Chống đế quốc Mỹ của nhân dân Việt Nam thông qua hiện vật có mặt ở Bảo tàng. Bên cạnh đó, sinh viên được thăm quan trưng bày hiện vật của thời kỳ bao cấp và lịch sử về kinh tế và xã hội của Hà Nội tại bảo tàng Hà Nội, thấy hết được sự phát triển và tầm vóc phát triển của thủ đô nghìn năm văn hiến.

Mỗi một lớp tham gia, giảng viên phụ trách xây dựng nội dung, giao chủ đề để sinh viên viết thu hoạch. Sinh viên đi học tập ngoại khóa phải mang theo sách bút để ghi chép kiến thức, viết bài thu hoạch nộp cho giảng viên. Giảng viên chấm, có sửa

chữa, tuyên dương và khen thưởng. Đồng hành cùng với người học trong buổi tham quan là những cán bộ thuyết minh. Tùy từng đối tượng sinh viên, cán bộ thuyết minh sẽ có cách truyền đạt, những câu chuyện kể phù hợp, để mỗi hiện vật, mỗi hình ảnh và thông tin đáp ứng yêu cầu học tập của sinh viên. Rõ ràng, việc học bằng hiện vật bớt đi sự khô khan của tiết học lý thuyết mà các em đã tiếp thu trên giảng đường, tạo không khí học tập sôi nổi và hào hứng ở sinh viên.

Phòng CTSV&QHDN xây dựng phiếu hỏi để đánh giá kết quả hoạt động ngoại khóa cho từng buổi. Từ khâu tổ chức, đến thu thập phiếu khảo sát, thăm dò ý kiến của sinh viên phục vụ mục tiêu học tập các môn Khoa học Chính trị tại Trường Đại học Hà Nội tốt hơn, thông qua đó giáo dục sinh viên về tư tưởng chính trị, lòng yêu nước, tự hào dân tộc, nâng cao khả năng ứng xử, rèn luyện kỹ năng mềm. Mỗi một đợt ngoại khóa diễn ra, cán bộ quản lý và giảng viên đều rút ra được bài học kinh nghiệm xử lý tình huống, cách thức tổ chức ngày càng hiệu quả hơn.

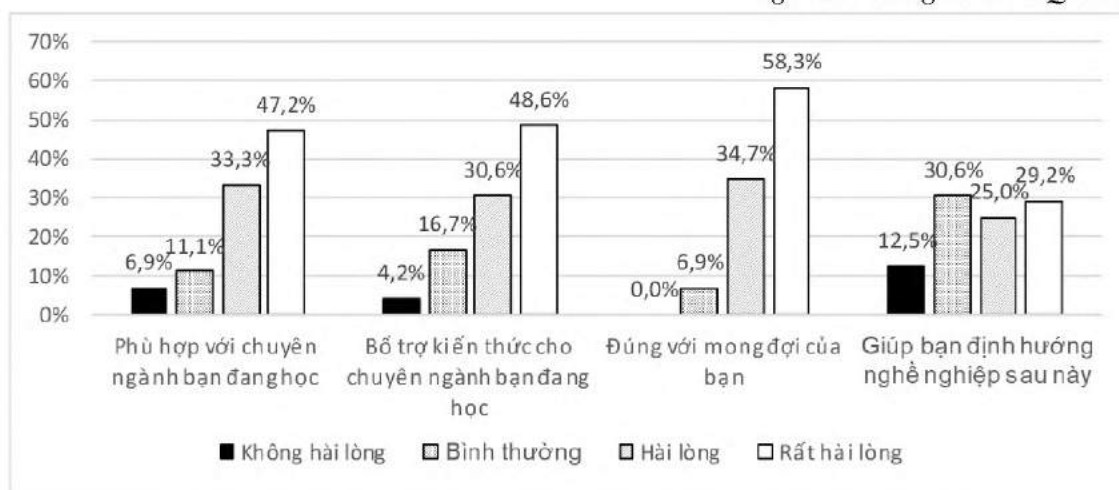
- Nhận xét:

Nhóm tác giả lấy dữ liệu từ Phòng CTSV&QHDN, kết quả dữ liệu được xử lý bằng phần mềm SPSS 20 và thực hiện các đo lường, đánh giá (100 sinh viên tham gia hoạt động ngoại khóa trong kỳ II, năm học 2018-2019) về thái độ của các bạn sinh viên khi tham gia hoạt động ngoại khóa tại Bảo tàng Hồ Chí Minh.

Đánh giá của sinh viên về nội dung chương trình tham quan	Không hài lòng	Bình thường	Hài lòng	Rất hài lòng
Phù hợp với chuyên ngành bạn đang học	6,9%	11,1%	33,3%	47,2%

Bổ trợ kiến thức cho chuyên ngành bạn đang học	4,2%	16,7%	30,6%	48,6%
Đúng với mong đợi của bạn	0,0%	6,9%	34,7%	58,3%
Giúp bạn định hướng nghề nghiệp sau này	12,5%	30,6%	25%	29,2%

Nguồn: Phòng CTSV&QHDN



Cơ cấu biểu đồ số 1: Đánh giá về nội dung chương trình tham quan

Nguồn: Phòng CTSV&QHDN

Kết quả:

Nhìn chung, sinh viên khá hài lòng với các buổi hoạt động ngoại khóa: từ nội dung chương trình, đến cách tổ chức chương trình tham quan; khoảng 93% các em cho rằng hoạt động ngoại khóa do Nhà trường tổ chức phù hợp với học phần và chuyên ngành sinh viên đang học tại nhà trường, bổ trợ cho kiến thức chuyên ngành. Với các buổi ngoại khóa tương ứng học phần của Khoa Giáo dục Chính trị giúp người học củng cố kiến thức học phần, bổ sung thêm kiến thức về lịch sử văn hóa. Đặc biệt sinh viên được tiếp cận một môi trường học tập, không gian học tập mới sinh động, khác xa việc học trên lớp chỉ thu gọn trong giảng đường, nặng về lý thuyết.

Hơn nữa, phương pháp trình bày của thuyết minh viên ở bảo tàng ngắn gọn, cô đọng, trung bày ở bảo tàng hấp dẫn, sinh

động phù hợp nội dung bài học nên tạo không khí học tập sôi nổi, thu hút đông đảo các bạn tham gia. Vì thế, sau mỗi buổi học ngoại khóa giúp sinh viên có thêm niềm đam mê và sự hứng thú, khám phá để người học nhớ, hiểu sâu hơn kiến thức. Bước đầu giúp các củng cố, mở rộng và nâng cao nhận thức, phần nào đó đáp ứng được mục tiêu giáo dục toàn diện của Nhà trường.

Theo kết quả phân tích dữ liệu nêu trên, kết quả của hoạt động ngoại khóa các môn lý luận chính trị đáp ứng đúng mong đợi của người học: 100% sinh viên tham gia khẳng định điều này, trong đó khoảng 60% sinh viên rất hài lòng hào hứng, phấn khởi với việc tiếp nhận kiến thức tại các buổi ngoại khóa. Phần đông sinh viên mong muốn nhà trường tiếp tục triển khai những hoạt động ngoại khóa khác để có

trải nghiệm gắn học lý thuyết với thực tiễn, với nội dung và địa điểm tham gia ngoại khóa, đa dạng và thiết thực hơn, để sinh viên có nhiều cơ hội trải nghiệm thực tiễn, hoàn thiện kỹ năng của bản thân trước khi tốt nghiệp ra trường.

Bên cạnh đó, 85% sinh viên cho rằng hoạt động ngoại khóa do Nhà trường tổ chức phù hợp, hữu ích không chỉ bổ sung kiến thức mà còn giúp các bạn định hướng nghề nghiệp sau này. Bởi vì trong quá trình tham gia hoạt động ngoại khóa, ở một số khía cạnh nào đó khả năng, sở trường của người học được phát triển phong phú hơn. Sinh viên tự nhận thấy việc trau dồi, rèn luyện khả năng nói trước đám đông, làm việc nhóm là điều cần thiết cho tương lai của bản thân. Điều này, giúp cho các bạn trẻ sớm biết thế mạnh của mình, rèn luyện kỹ năng trong giao tiếp, ứng xử, hỗ trợ đắc lực cho tìm kiếm thông tin việc làm ngay khi còn ngồi trên ghế giảng đường.

Có được kết quả này là do Nhà trường hàng năm xây dựng kế hoạch hoạt động ngoại khóa một cách chi tiết, cụ thể, thông qua kế hoạch năm học và của từng khóa, từng đối tượng và gắn với hoạt động kỷ niệm những ngày lễ lớn của dân tộc, nhà trường, của từng ngành học. Mỗi một buổi ngoại khóa đều xác định được chuyên đề ngoại khóa, mục đích chuyên đề, đặt tên cho chuyên đề, dự kiến về thời gian chuẩn bị và tổ chức, phạm vi chuyên đề, hình thức tổ chức chuyên đề chi tiết. Ngoài ra, đội ngũ giảng viên tích cực, có biện pháp kiểm tra, theo dõi, đánh giá kết quả, khen thưởng, động viên kịp thời đối với những sinh viên có thành tích tốt trong hoạt động. Thầy cô tăng cường vận động, thuyết phục,

kích thích lòng nhiệt tình và sự say mê hoạt động trong sinh viên. Cơ chế phối hợp giữa nhà trường, điểm đến ngoại khóa được thực hiện thường xuyên, kịp thời.

Tuy nhiên, các hoạt động ngoại khóa còn gặp nhiều khó khăn, hạn chế:

Thời gian giành cho hoạt động ngoại khóa của giảng viên, sinh viên còn hạn chế. Mỗi một năm học, số lượng sinh viên tham gia hoạt động ngoại khóa các học phần khoa Giáo dục Chính trị chỉ chiếm 10% tổng sinh viên toàn trường. Trong khi đó nhu cầu của các em muốn tham gia là khá lớn. Nguyên nhân: Giảng viên ngoài thời gian giảng dạy trên lớp thì còn phải tham gia nghiên cứu khoa học, tham dự các lớp bồi dưỡng năng lực, chuyên môn nghiệp vụ và các hoạt động phục vụ cộng đồng... trong khi đó đội ngũ giảng viên Khoa Giáo dục Chính trị mỏng nên việc sắp xếp tham gia đưa sinh viên học ngoại khóa không phải lúc nào cũng thực hiện được. Trong bối cảnh đào tạo tín chỉ, có nhiều sinh viên muốn học vượt, tham gia câu lạc bộ học tiếng, học năng khiếu, đi làm thêm nên quỹ thời gian trống không có nhiều nên việc sắp xếp lịch tham gia cũng là cố gắng lớn. Vì vậy, việc để tổ chức các hoạt động ngoại khóa là sự nỗ lực, cố gắng của cả thầy và trò.

Cán bộ, giảng viên chưa có nhiều kỹ năng, còn thiếu kinh nghiệm trong tổ chức: Một trong những điểm hạn chế trong quá trình tổ chức hoạt động ngoại khóa là kỹ năng, kinh nghiệm cán bộ, giảng viên thực hiện nhiệm vụ. Cán bộ, giảng viên chưa được đào tạo bất kỳ một lớp học nào về việc tổ chức thực hiện hoạt động ngoại khóa. Đặc biệt, thầy cô trẻ còn thiếu cả kinh nghiệm xử lý tình huống

cũng như chưa biết cách khuyến khích các sinh viên tham gia hoạt động chung. Vì vậy, việc bồi dưỡng kỹ năng tổ chức hoạt động ngoại khóa cho cán bộ, giảng viên là nội dung cần thiết trong việc tổ chức và thực hiện.

Bên cạnh đó, một số sinh viên nhận thức không đầy đủ, chưa hứng thú, thiếu sự tự giác, chủ động, sáng tạo cho nên tham gia hoạt động ngoại khóa chưa đạt được mục đích đề ra. Một trong vấn đề lo ngại của việc đưa sinh viên đi ngoại khóa là sự an toàn mỗi khi ra ngoài, đặc biệt với số lượng sinh viên đông việc quản lý “đi đến nơi về đến chốn” cần sự thận trọng, nghiêm túc trong quản lý, phối hợp nhịp nhàng giữa thầy và trò.

Về phía bảo tàng: không gian trưng bày của một số bảo tàng cũng khiến cho khâu đón tiếp, phục vụ du khách không được như mong muốn. Số phòng ít, không gian mỗi phòng lại hẹp và hiện vật thiếu phong phú. Việc thiếu cơ sở vật chất phục vụ du khách như nơi đỗ xe, khu vực nghỉ chân và các dịch vụ khác... cũng là một trong những nguyên nhân khiến bảo tàng chưa có sức hấp dẫn.

3. Ý nghĩa của hoạt động ngoại khóa trong dạy học các môn lý luận chính trị

Trong việc dạy học các môn lý luận chính trị tại Trường Đại học Hà Nội, cùng chung mục đích với các hoạt động khác, hoạt động ngoại khóa còn có ý nghĩa, giá trị trên cả ba mặt: bồi dưỡng kiến thức, phát triển kỹ năng và giáo dục sinh viên, thanh niên, để sinh viên trở thành công dân toàn cầu, trách nhiệm, năng động, sáng tạo và hội nhập quốc tế.

Về kiến thức, hoạt động ngoại khóa làm sâu sắc và phong phú kiến thức của sinh

viên về các mặt khác nhau của cuộc sống xã hội, góp phần gây hứng thú học tập các môn lý luận vốn được coi là nhàm chán, khô khan, nặng về lý thuyết với sinh viên. Khi có hứng thú, sinh viên sẽ học tập tự giác, tích cực, chủ động, do đó những kiến thức được lĩnh hội thì họ sẽ nhớ lâu; những sự kiện, hiện tượng sinh viên sẽ “biết”, “hiểu” và “vận dụng” linh hoạt trong việc giải quyết các vấn đề của cuộc sống.

Về kỹ năng, hoạt động ngoại khóa không bị bó buộc trong phạm vi lớp học nhỏ hẹp, hoàn toàn mang tính tự nguyện nên sinh viên được thoải mái thể hiện sự sáng tạo, rèn luyện các kỹ năng mềm trong nhiều hoàn cảnh giao tiếp khác nhau như: Kỹ năng giao tiếp, hợp tác, chia sẻ; kỹ năng làm việc nhóm. Đặc biệt, năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo của một số sinh viên năm thứ nhất, thứ hai tiến bộ rõ rệt. Bên cạnh đó, sinh viên được rèn năng lực sử dụng công nghệ thông tin, khả năng viết và trình độ sử dụng công nghệ vào việc làm bài tập được phát huy tối đa. Sinh viên sử dụng powerpoint để làm báo cáo, có nhóm thiết kế video clip không chỉ đầy đủ, rõ ràng mà hình thức trình bày sinh động, hấp dẫn. Chính vì vậy, khi tham gia các lớp học ngoại khóa, sinh viên có thêm nhiều cơ hội thử thách, rèn luyện thành công bản thân, nâng cao kỹ năng sống, kỹ năng xử lý, giao tiếp, ứng xử, kỹ năng vận dụng lý thuyết với thực hành, kỹ năng tự tổ chức, tự quản, tự điều hành.

Về giáo dục, hoạt động ngoại khóa góp phần giáo dục tư tưởng, đạo đức, tình cảm, bồi dưỡng lòng yêu nước, niềm tự hào dân tộc cho sinh viên qua những tấm gương, những câu chuyện người thật, việc thật và

sự hy sinh anh dũng của các anh hùng liệt sỹ trong chiến tranh chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ được trưng bày thông qua hiện vật cụ thể hoặc được lưu giữ bằng phim tư liệu tại bảo tàng. Hoạt động ngoại khóa giúp sinh viên được rèn luyện tính kỷ luật, biết yêu lao động, biết đoàn kết giúp đỡ nhau thực hiện các nhiệm vụ chung, biết phát huy tinh thần đoàn kết và dựa vào sức mạnh của tập thể để thực hiện hiệu quả công việc. Trong hoạt động ngoại khóa, những cá tính, phẩm chất, ý thức, khuynh hướng của sinh viên, thanh niên được bộc lộ rõ rệt rất cần thiết cho các em trong tương lai.

3. Kết luận

Học ngoại khóa gắn liền với hoạt động giảng dạy các học phần lý luận chính trị là cách học với phương pháp mới mà Trường Đại học Hà Nội xây dựng trong bối cảnh sinh viên Việt Nam coi các học phần khoa học Chính trị là một môn phụ và thiếu chuyên tâm. Vì vậy, được sự cho phép của Đảng ủy, Ban Giám hiệu, Khoa Giáo dục Chính trị phối hợp với Phòng CTSV&QHDN đã tiến hành đổi mới phương pháp dạy học bằng cách tổ chức các buổi học tập ngoại khóa tại bảo tàng, những điểm di tích có hướng dẫn viên thuyết minh. Qua nhiều buổi học, thông qua bảng hỏi sinh viên, nhóm tác giả đã nhận thấy sự hào hứng, tích cực cũng như hiệu quả của hoạt động này mang lại. Sinh viên được tiếp xúc với phương pháp học mới từ lý luận qua trải nghiệm thực tiễn; hỗ trợ đắc lực việc học chính khóa, rèn luyện kỹ năng mềm; đặc biệt hoạt động ngoại khóa ở bảo tàng giúp sinh viên nhận thức sâu sắc về trách nhiệm của

mình với dân tộc, tình yêu quê hương đất nước, rèn luyện ý thức về kỷ luật, đoàn kết, biết yêu lao động trở thành công dân có ích. Bên cạnh đó, trong quá trình thực hiện, hoạt động ngoại khóa còn tồn tại một số vấn đề: giảng viên thiếu kinh nghiệm tổ chức hoạt động ngoại khóa; sự phân bổ hợp lý về thời gian để tham gia hoạt động ngoại khóa của thầy và trò còn gặp nhiều còn gặp khó khăn... Để hoạt động ngoại khóa, thực sự đem lại hiệu quả thiết thực, cần khắc phục sớm những hạn chế, đưa hoạt động học tập này trở thành một trong những phương pháp hữu hiệu trong đào tạo sinh viên trách nhiệm, năng động và sáng tạo, ngày càng đáp ứng được yêu cầu của bối cảnh hội nhập hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Thị Tú An (2015). *Quản lý hoạt động ngoại khóa trong bối cảnh đổi mới giáo dục tại Trường tiểu học Việt – Úc Hà Nội*. (Luận văn thạc sĩ, Trường Đại học Giáo dục - Đại học Quốc Gia Hà Nội).
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2010). *Dạy và học tích cực - Một số phương pháp và kỹ thuật dạy học*. Dự án Việt – Bỉ, NXB Đại học Sư phạm.
3. Nguyễn Minh Châu (2005). *Một số biện pháp quản lý hoạt động ngoại khóa bộ môn trong nhà trường trung học phổ thông*. (Luận văn thạc sĩ Quản lý Giáo dục, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội).
4. Nguyễn Hải Châu (2007). *Những vấn đề chung về đổi mới giáo dục trung học phổ thông hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp ở trường THPT*. NXB Giáo dục Hà Nội.
5. Đinh Xuân Huy (1999). *Các biện pháp quản lý hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp của người hiệu trưởng trong trường dân tộc nội trú ở tỉnh Lai Châu*. (Luận văn thạc sĩ Khoa học Giáo dục, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội).

(Ngày nhận bài: 15/3/2021; ngày duyệt đăng: 29/12/2021)